

heller ikke den bryske avvisning fra Talcott Parsons' side, da Schütz forela ham sin handrevisers kritiske anmeldelse (som forble upublisert) av *The Structure of Social Action*, hovedverket som legitimerte Parsons' status som gatekeeper for europeisk sosiologi. Denne immigranten med hans weberianske fenomenologiske bakgrunn og brede kjennskap til europeisk åndsliv må ha innebåret en formidabel trusel. Mens Schütz' presensasjonen er utførlig, er Brodersens bilde av Parsons' posisjon atskillig mer utydelig. Schütz hadde antagelig rett i at Parsons vekt på målrasjonaliteten innebar en misoppfatning eller forvrengning av Webers rasjonalitetsteori, og at det teoretiske grunnlag for mønstervariablene er problematisk. Men i sin egen omtale av Parsons' strukturfunktionalisme som statisk og uten rom for konflikt, slutter Brodersen seg til altfor utbredte misoppfatninger. Riktig nok: den sektoriseringen av verditystene som Parsons beskriver, forutsetter å hindre konflikter mellom det moderne samfunnets ulike verditystemer. Men sektoriseringen eliminerer dem ikke. Ifølge Parsons' modell bakes de «andre» verditystemer desuten inn i sektorenes undersystemer, også intersektorielle verdikonflikter er dermed mulig. Heller ikke er personlighets-formingen noen refleks bare av normene innenfor de systemer hvor personen umiddelbart deltar. De kombinasjoner av mønstervariabler som inngår i enkelte roller, f.eks. innenfor helsevesenet, bærer med seg iboende instabilitet. Sammen med Shils påviser Parsons der til hvordan selvsamhandlings- prosessen produserer verdistandpunkt og rolleinnhold, dvs. disse refleksitetene hverken «kulturens» eller «personlighetenens». Modellens mulighetene for strukturbestemte verdikonflikter blir dermed legio. En annen sak er Parsons ikke selv videreutviklet makro-virkningene av dette konfliktpotensialet, og at hans samlede analytiske tema er uheldig.

Flere av Brodersens essays behandler ide-

- I hvilken grad virket Webers bidrag—direkte og indirekte - til å bane veien for nasjonalsozialistisk makroverktakelse og politikk i Tyskland? Brodersen legger vekt på Webers aktive bestrebelser for å forme en pluralistisk, debatterende offentlighet, preget av et samspill mellom en rekke «myndige» parter. Disse bestrebelser peker i helt andre retninger enn et fremtidig totalitært system. Webers egen intellektualisme, hans aversjon mot alle former for nasjons- og rasemystikk og hans krasse offentlige utspill, ofte med tunge samfunnskrefter som motpart, fornet der til et meget synlig rolle-ekskempel for hans eget vedkommende: han var den evig opposisjonelle don Quixote-figur snarere enn samfunnsmaktenes lydige redskap. — Men Webers skepsis overfor de parlamentariske prosesser i samtidens Tyskland peker annet steds hen. Likeledes oppfatningen at bare en charismatisk ledelse med mandat direkte fra folket vil kunne by byråkratiet en likeverdig match, og unngå å bli lammet av samfunnsmotsetningene. Det var i disse oppfatninger Schmitt fant sitt utgangspunkt. Av regimet ville måtte føres at det er nødvendig gjør bruk av sitt «voldsmonopol», og iverksetter unntaksforhold, som også setter parlamentarkerne ut av spill. — På to punkter finner Brodersen allikevel reservasjoner hos Weber, sammenliknet med den praksis som Schmitt legitimerer: unntakstilstanden må være forbigående. Heller ikke aksepteres noen innsats av private stormtropper, slike som forberede grunnen for Hitlers endelige maktovertakelse.

Brodersen har lenge interessert seg for dikteren Stefan George og har tidligere (1935) utgitt en bok om ham. Webers kontakt med George-kretsen fremstilles av Brodersen som et uttrykk for Webers egen resignasjon overfor de byråkratiske «jernbur» i det moderne samfunn. — Stadig mer vil charisma og personlige utfordrende måte finne sin arena *interior* det offentlige «rom», dvs. politikken, økon-

omiens og forvaltningens arena «Reformen»

Georges løsning, og også til de «flukturters» som andre av hans nære venner (f.eks. den revolusjonære Georg Lukasz) valgte. Arvid Brodersen har fremdeles meget usagt å tilføre norsk samfunnsforskning.

Tore Lindbeck

Helge Hveem:
Internasjonalisering og politikk.
Norsk utenriksøkonomi i et tilpasningsperspektiv.
TANO, Oslo, 1994, 366 s.

In the wake of the November EU referendum, what could be more timely than the publication of a new book on Norwegian foreign economic policy by one of Norway's leading political economists? This was undoubtedly TANO's intent in publishing Helge Hveem's latest book: *Internasjonalisering og politikk. Norsk utenriksøkonomi i et tilpasningsperspektiv*. This is, however unfortunate in that the book adds greatly to the literature on open economy adjustment policies, but its lessons may be lost in its attempt to try and accomplish too much. *Internasjonalisering og politikk* deserves the undistracted attention of students of political economy. I fear that these lessons might be lost in yet another attempt at trying to make a book EU-relevant.

This review will begin by emphasizing the strengths of Hveem's argument. For citizens of small open economies, the questions which Hveem pose are, probably, the most important questions on the political agenda: how can (and should) Norway adjust to an increasingly international economy? His analysis and depiction of developments in four of Norway's most important sectors is extremely interesting and informative, and several of the appendices provide excellent, hands-on, advice to consumers of politico-economic

Let's begin with the strengths. Arguably, the economy is one of the most interesting in the study of a sub-field has a US and the L underdeveloped Hveem's book that this imbalance was said to be a fact and for economic and for has been rampant across national employ and structures for un fine starting point work can encourage economy to L

The second excellent and Norway's political contrast to meet in Norway readable access institutions at into the industry offers an evolutionary problems assessment in terms of nerability (such as etc.. These countries will become to the economy century. The Hveem's history to the formation of the fiasco, and I birth to Norway. These two of of quite useful facilities assessment (vedlegg d). e: on a purpo

